

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ОРЛЕУ» БІЛКІЛІКТІ АРТТЫРУ ҮЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АҚ ФИЛИАЛЫ
«АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ПЕДАГОГ ҚЫЗметкЕРЛЕРДІң
БІЛКІЛІГІН АРТТЫРУ ИНСТИТУТЫ»

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ФИЛИАЛ АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ОРЛЕУ»
«ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ
ПО АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ»

Қазақ хандығының 550 жылдық мерейтойына арналған
«Қазақстан Республикасындағы Білім беру мазмұнын жаңыруту жағдайында
оқушылардың бойында патриотизм мен азаматтықты қалыптастыру»
атты Республикалық ғылыми-практикалық конференция

БАҒДАРЛАМАСЫ

20 қараша 2015 ж.

ПРОГРАММА

Республиканской научно-практической конференции,
посвященной 550-летию Казахского ханства
«Формирование патриотизма и гражданственности среди учащихся в условиях
обновления содержания образования в Республике Казахстан»
20 ноября 2015 г.

ҚАРАША 20 НОЯБРЬ
АЛМАТЫ
2 0 1 5

**V – секция тақырыбы: Ұлтаралық татулық пен қоғамдық келісім негізінде
ескелен үрпақты азаматтыққа, отансұйғіштікке тәрбиелеу**

12.00-12.30 Секция отырысына қатысушыларды тіркеу

12.30-15.00 Секция жұмысы

Откізілетін орны: «Ғылым Ордасы», Алматы қаласы, Шевченко көшесі, 28

12.30-15.00 Модераторлар:

Үдербаев Алмас Жауынбайұлы, филология ғылымдарының кандидаты, Қазақ-Британ техникалық университетінің сензор лекторы.

Исахан Альфия Болатқызы, педагогика ғылымдарының магистрі, «ӨРЛЕУ» БАУО» АҚ филиалы «Алматы облысы бойынша ПҚБАИ» «Ғылыми-жаратылыштану - (гуманитарлық) пәндерін оқыту әдістемесі мен инновациялық технологиялар» кафедрасының аға оқытушысы.

Регламент: сөз сөйлеу – 5 минут,
Сұрақтарға жауап беру – 3 минут

СЕКЦИЯ БАЯНДАМАЛАРЫ

Надирова Г.Е. Мустафаева А.А.	АНТИТЕРРОРИСТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ КАК СОСТАВНАЯ ЧАСТЬ ГРАЖДАНСТВЕННОСТИ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ
Досбенбетова А.Ш., Шекербек С.К.	МЕЖЭТНИЧЕСКАЯ ТОЛЕРАНТНОСТЬ КАК ВАЖНЕЙШАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ ШКОЛЬНИКОВ
Кокеева Д.М., Мустафаева А.А.	ДІН ЖӘНЕ ОНЫҢ КОНФЕССИЯАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАРДЫ ЖЕТІЛДІРУДЕГІ РӨЛІ
Байхадамова Б.Е.	ЖАСТАРДЫ ПАТРИОТИЗМГЕ ТӘРБИЕЛЕУДІҢ НЕГІЗІ - ЭТНОПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘРБИЕ
Ахметова Д.М. Ермухамедова Ж.Е.	ВОСПИТАНИЕ ГРАЖДАНСТВЕННОСТИ И ЛЮБВИ К РОДИНЕ ВОСПИТАНИЕ ПАТРИОТИЗМА И КУЛЬТУРЫ МЕЖНАЦИОНАЛЬНОГО ОБЩЕНИЯ ШКОЛЬНИКОВ

патриотизм, нормы морали и нравственности, межнациональное согласие и толерантность, физическое и духовное развитие, законопослушание — эти ценности должны прививаться на всех возрастных ступенях развития личности.

• Серьезного внимания требует сфера научного исследования межэтнических и межконфессиональных отношений.

ДІН ЖӘНЕ ОНЫң КОНФЕССИЯАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАРДЫ ЖЕТИЛДІРУДЕГІ РӨЛІ

Кокеева Д.М., Мустафаева А.А.

Алматы қаласы, Әл-Фарabi атындағы Қазақ ұлттық университеті,
dmkbuddy@mail.ru, ruttana@mail.ru

Азаматтық қоғамдағы діни институттардың рөлі теориялық қызыгуышылықты ғана оятпайтындығын Қазақстанның геосаяси жағдайлары мен тарихынан көргө болады. Қазақстан халқының күрделі конфессиялық құрамы этнократтық және исламдық мемлекеттердің құрылу ойын жоққа шығарады. Біздің республикадағы белгілі бір дін құндылықтарының жоғарылауы азаматтық қоғамда ымырасыз топтың ыдырауына әкелер еді. Сондыктан Қазақстандағы демократиялық және азаматтық қоғамның құрылуы дінаралық диалог пен келісімді талап етеді.

Халық конфессияаралық диалог пен пәтуа тәжірибесін қолдай отырып, демократиялық қоғам құрылымындағы ізбасарлар үлесіне сәйкес зайырлы формат доминант пен дәстүрлі конфессияларды алға тартады.

Мемлекеттің зайырлы сипаты барлық діндер мен конфессиялардың тенденцияларынан үстанғанымен көптеген зайырлы мемлекеттер дінді таңдауда қолдампаздық саясатты қолдайды. Әртүрлі діни бірегейліктер арасындағы қарым-қатынастар: тұлғалық, қоғамдық және мемлекеттік кейде күрделі әрі драматикалық сипатта ие. «Сенушілер діни белгілер бойынша жүруді алға тарта отырып, дәстүрлі емес діндерді дәріптегендегі өз этникалық топтарына қысым қөрсетеді.

Айтылғаның бәрі қөрсетілген діни бірегейліктердің арасындағы қатынастар үнемі мәселе тудырады деген сөз емес. Көптеген елдерде, оның ішінде Қазақстанда өзара сыйластық пен діни төзімділік жағдайындағы мәселелерді шешу мүмкіндігіне ие мықты конфессияаралық бейбітшілік бар. Алайда қазіргі таңда діни аясында діни бірегейліктің мәнін түсінуге қатысты көптеген күрделі мәселелер орын алада» [3, 55-56].

Серіктестікке біріккен халық үнемі құлдырау мен ыдырау қаупінде болды. осы жағдайдан шығудың бір ғана жол «сенім» еді. Дін алдында тұрган тәжірибелік мақсаттың өзі күштеп қиарату, өшпендейлік секілді жағымсыз әрекеттерді тоқтата отырып, келісім, бейбітшілік пен тыныштықты орнату болды. Дін адамзат өмірінің ережелерін реттеуаш бола тұра, өзі көптеген тарихи деректерге жүгінеді.

Адамзат тарихының барлық кезеңінде адам мәңгілік өзгермейтін құбылысты іздеді. Әлемдегі діндердің түрлері осы ізденістің жауабын береді. Дін жанның шуағы болғандықтан, көптеген дерек көздерді өзінен алғып, адам өмірінің ережесін реттейді. дінсіз, құдайға деген сенімсіз қоғамдағы адамдар өмір мәселесіндегі фундаментальды мәндерді шешуге талпынады [4, 114].

Дінде қоғамның бүтіндігі мінәжат байланыстыруышы адамзат бірегейлігін қамтамасыз ететін идеологиялық механизмге болінеді. Әлеуметтік принцип барлық діндер негізіне жатады. Діни қауымдастық әлемнің келешек бүтіндігін сақтаушы төреші, кепілші ретінде қызмет атқарады. Дін біз бейбіт сүйгіш деп атап жүрген тыныш өмірдің субстанциясын қөрсетеді. Г. Зиммелдің талқылауы бойынша «Бірлесу мен бітісу, діннің әлемге таралуы әрбір топтың, қауымның ішкі рухани атмосферасын анықтайтын азаматтық тыныштықты білдіреді» [5, 579].

Диалог қоғамның әлеуметтік тұрақтылығын маңызды факторы болып табылады әрі төзімділік пен өзара түсінісүдің маңызды компонентін ұсынады. «...егер сенім ойлы сипатта ие болса, онда өз шенберінен шақпас еді деген кез-келген сенімнің шынайылығы туралы дау-дамай туындал жататыны сөзсіз. XXI ғасырдың басында конфессияаралық алауыздықтың салдарынан қан төгіліп, конвенциялар арасында шиеленістер болды» [6, 50]. Зерттеушілердің пікіріне сүйенсек, диалогтың бірнеше түрі бар. «...диалог мән-маңызы сақталған жағдайдағы функционалдылық, рухани ішкі белсенділікті арттыратын экзистенциальды диалог. Діни конфенсиялар диалогы дінде адам